

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

دانشگاه آزاد اسلامی
 واحد تهران مرکزی
 دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A)

گرایش :
 مدیریت ورزشی

عنوان :
 نقش توسعه گردشگری ورزشی در ایجاد کسب وکارهای ورزشی
 از دیدگاه کارشناسان تربیت بدنی و گردشگری استان کرمان

استاد راهنما :
 دکتر فریده اشرف گنجوی

استاد مشاور :
 دکتر ابوالفضل فراهانی

پژوهشگر :
 مرضیه سنایی

تابستان ۱۳۹۰

**ISLAMIC AZAD UNIVERSITY
Central Tehran Branch**

Faculty of Physical Education and Sport Science

**Thesis "M.A"
On Sport Management**

Subject:

Assessing the development of sport tourism in creating new businesses from the perspective of physical education and tourism experts in Kerman

Advisor:

Dr. Sharife Ashrafganjoei

Consulting Advisor:

Dr. Abolfazl Farahani

By:

Marzyieh Sanaee

Summer 2011

تقدیر و تشکر:

در ابتدای سخن بر خود لازم می داشم که از استاد ارجمند، سرکار خانم دکتر اشرف گنجویی برای راهنمایی های گرانبهای و ارزنده شان در تهیه و تدوین این رساله، تقدیر و تشکر نمایم و از استاد گرانقدر آقای دکتر فراهانی که با دقت و دلسوزی علمی مشاوره های ارزنده ای را در راه شکل گیری این اثر ارائه نموده اند، کمال امتنان و قدردانی را دارم.

تقدیم به :

تقدیم به خواهر و برادر عزیزم که همواره پشتیبان و همراه من بوده اند. همچنین همسر مهربانم برای
همه خوبی هایش ...

فهرست مطالب

۱	چکیده
۲	مقدمه
	فصل ۱. طرح تحقیق
۴	۱-۱ مقدمه
۵	۲-۱ بیان مسئله
۶	۳-۱ اهمیت و ضرورت تحقیق
۷	۴-۱ هدف کلی
۷	۵-۱ اهداف اختصاصی
۸	۶-۱ پیش فرضهای تحقیق
۸	۷-۱ محدودیت های تحقیق
۹	۸-۱ تعریف واژه های کلیدی و اصطلاحات تحقیق

فصل ۲. مبانی نظری و پیشینه تحقیق

۱۲	۱-۲ مقدمه
۱۳	۲-۲ مفاهیم پژوهش
۱۳	۱-۲-۲ مفاهیم ورزش
۱۵	۲-۲-۲ مفاهیم گردشگری
۱۶	۳-۲-۲ انواع گردشگری
۱۶	۴-۲-۲ مفاهیم گردشگری و گردشگری ورزشی
۱۸	۵-۲-۲ مفاهیم اشتغال
۱۹	۶-۲-۲ مفاهیم و کلیات طرح طبقه بندی مشاغل
۲۴	۷-۲-۲ مفاهیم اشتغال در گردشگری
۲۴	۳-۲ مبانی نظری مرتبط با گردشگری ورزشی
۲۴	۱-۳-۲ ویژگی های گردشگری
۲۵	۲-۳-۲ تاریخچه گردشگری
۲۷	۳-۲ تاریخچه گردشگری ورزشی
۲۷	۴-۳-۲ تاریخچه گردشگری ورزشی در ایران
۲۹	۵-۳-۲ دیدگاه های گردشگری ورزشی در جهان

۶-۳-۲	جایگاه گردشگری ورزشی در جهان	۴۱
۷-۳-۲	جایگاه گردشگری ورزشی در ایران	۴۳
۴-۲	مبانی نظری مرتبط با اشتغال و گردشگری ورزشی	۴۵
۴-۴-۲	۱- ارزیابی میزان اشتغال زایی صنعت گردشگری در کشورهای صنعتی	۴۶
۲-۴-۲	۲- گردشگری و اشتغال در ایران	۴۷
۴-۴-۲	۳- وضعیت کنونی گردشگری و اشتغال در ایران	۴۹
۴-۴-۴	۴- تأثیر اقتصادی گردشگری	۵۰
۵-۲	۵- جاذبه های گردشگری استان کرمان	۵۱
۱-۵-۲	۱- مشخصات جغرافیایی	۵۱
۲-۱-۵-۲	۲- کشاورزی و دام داری	۵۱
۲-۵-۲	۳- جاذبه های طبیعی استان کرمان	۵۲
۲-۵-۲	۴- رودخانه ها، چشمه ها، آبشار های استان کرمان	۵۳
۲-۵-۲	۵- غار های استان کرمان	۲۳
۳-۵-۲	۶- دیگر پتانسیل های گردشگری استان	۵۴
۶-۲	۷- مروری بر تحقیقات انجام شده	۵۵
۶-۶-۲	۸- ۱- تحقیقات انجام شده برای گردشگری ورزشی در داخل کشور	۵۵
۶-۶-۲	۹- ۲- تحقیقات انجام شده برای گردشگری و گردشگری ورزشی خارج کشور	۵۷
۶-۶-۲	۱۰- ۳- تحقیقات انجام شده در رابطه با گردشگری ورزشی و اشتغال زایی	۶۵
۷-۲	۱۱- ۷- جمع بندی	۷۰

فصل ۳. روش شناسی تحقیق

۱-۳	۱- روش تحقیق	۷۳
۲-۳	۲- جامعه و نمونه آماری	۷۳
۳-۳	۳- ابزار اندازه گیری	۷۳
۴-۳	۴- روش جمع آوری اطلاعات	۷۴
۵-۳	۵- روش های آماری	۷۴

فصل ۴. یافته ها

۷۶	۴-۱ مقدمه .....
۷۶	۴-۲ داده های توصیفی .....
۷۶	۴-۲-۱ ویژگی های فردی کارشناسان .....
۷۸	۴-۲-۲ اطلاعات مربوط به سن شرکت کنندگان .....
۷۹	۴-۲-۳ اطلاعات مربوط به تحصیلات شرکت کنندگان .....
۸۰	۴-۲-۴ داده های مرتبط با سابقه کار شرکت کنندگان .....
۸۵	۴-۳ توصیف پاسخ های کارشناسان تربیت بدنی و گردشگری به پرسشنامه «گردشگری ورزشی و فرصت های شغلی» .....
۱۱۵	۴-۴ بررسی توزیع طبیعی داده ها .....
۱۱۵	۴-۵ آزمون فرضیه ها .....

فصل ۵. بحث و نتیجه گیری

۱۲۱	۵-۱ مقدمه .....
۱۲۱	۵-۲ خلاصه پژوهش .....
۱۲۲	۵-۳ نتایج تحقیق .....
۱۲۲	۵-۳-۱ نتایج توصیفی .....
۱۲۲	۵-۳-۲ توصیف ویژگی های فردی متخصصین .....
۱۲۳	۵-۳-۳ توصیف دیدگاههای جامعه آماری .....
۱۲۵	۵-۳-۴ نتایج استنباطی .....
۱۲۵	۵-۴ بحث و نتیجه گیری .....
۱۲۵	۵-۵ پیشنهادات تحقیق .....
۱۲۸	۵-۵-۱ پیشنهادهای کاربردی .....
۱۲۹	۵-۵-۲ پیشنهادهای پژوهشی .....
۱۳۰	پیوست .....
۱۳۷	منابع .....
۱۴۷	چکیده انگلیسی .....

چکیده پایان نامه (شامل خلاصه، اهداف، روش های اجرا و نتایج به دست آمده) :

گردشگری ورزشی صنعتی رو به رشد و اشتغال زا در کشورهای در حال توسعه است. هر چند در کشور ما این صنعت جزو شاخه های جوان گردشگری محسوب می شود. ولی ایران به دلیل داشتن جمعیت جوان و پتانسیل جغرافیایی علی الخصوص استان کرمان مناطق و جایگاه بسیار مناسبی برای این صنعت می باشد. با به وجود آوردن بستر مناسب برای گردشگری ورزشی در استان نتیجه متمر ثمری در توسعه و اشتغال زایی، رواج سلامتی روحی، روانی و جسمی نیروی انسانی است و علاوه بر این درآمد اقتصادی و ارزی آن نیز برای چرخه اقتصادی جامعه چشمگیر خواهد بود. هدف این پژوهش بررسی فرآیند استفاده از فرصت های موجود در گردشگری ورزشی برای اشتغال زایی و درآمدزایی از دیدگاه کارشناسان تربیت بدنی و گردشگری می باشد. جامعه آماری تحقیق شامل ۳۵ کارشناس تربیت بدنی و ۳۰ کارشناس گردشگری بودند که در این زمینه به کار علمی و اجرایی اشتغال داشتند. برای جمع آوری داده ها از پرسشنامه استاندارد شده استفاده گردید که با توجه به طرح طبقه بندی مشاغل تهیه گردید. داده ها با بکارگیری آزمون کولوگروف اسمیرونوف و آزمون پارامتریک t مستقل تحلیل شدند.

نتایج به دست آمده از پاسخ کارشناسان نشان داد در رسته های آموزشی-فرهنگی و هنری و امور اجتماعی فرض صفر رد می شود. در سایر رسته های طبقه بندی مشاغل فرض صفر رد نمی شود و به عبارتی از دیدگاه کارشناسان تربیت بدنی و گردشگری، توسعه گردشگری ورزشی در رسته های آموزشی-فرهنگی و هنری و امور اجتماعی منجر به ایجاد فرصت های شغلی می گردد ولی در رسته های امور اداری و مالی، بهداشتی و درمانی و خدماتی این توسعه تاثیری در ایجاد مشاغل جدید نخواهد داشت.

یکی از مسائل کنونی کشورهای در حال توسعه مشکل بیکاری است. بیکاری پیامدهای بی شماری را به دنبال دارد و از مشکلات تهدید کننده جامعه می باشد، لذا دولت ها و جوامع همواره به دنبال راه حلی برای این معزل می باشند. امروزه یکی از روش های شناخته شده و موثر در ایجاد اشتغال سرمایه گذاری در صنعت گردشگری است. توسعه گردشگری به عنوان یک راه حل آزموده شده در بسیاری از کشورهای جهان در ایجاد فرصت های شغلی جدید نقش عمده ای را ایفا نموده است (لفظی ۱۳۸۲). صنعت توریسم (گردشگری) جزو مهمترین صنایع جهان می باشد که علاوه بر دارا بودن جنبه های فرهنگی، از جنبه های درآمد زایی و اشتغال زایی نیز از ارزش فراوانی برخوردار است (امیریان، ۱۳۸۴).

ورزش یکی از برانگیزاننده ترین فعالیتهای متدالول در گردشگری است. صنعت گردشگری ورزشی مفهوم پیشرفته ای است که بر جذابیت های واقعی و تجربه های موجود برای گردشگران تاکید می ورزد (هنرور ۱۳۸۳). از توسعه گردشگری ورزشی به مفهوم فرآیند استفاده از فرصت های اقتصادی موجود در آن می توان بهره برداری کرد. ورزش و زمینه های مربوط به آن در بخش صنعت گردشگری ورزشی اعم از تولیدی، خدماتی و سایر جنبه های مربوط، فرصت هایی را در درون خود دارد که مدیران خلاق و توانمند و اثر بخش می توانند با تدبیر و نوآوری آنها را یافته و به فرصتی جهت ایجاد اشتغال تبدیل نمایند (فروغی پور، ۱۳۸۴).

توسعه گردشگری ورزشی و مدیریت و برنامه ریزی در این زمینه می تواند منجر به ایجاد شغل ها و فرصت های جدید شغلی در ورزش و گردشگری شده و به نوبه خود باعث توسعه ساختارهای مختلف ورزشی و توسعه اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی در این زمینه شود (زراعتی ۱۳۸۴).

تصور بر این است که در صورت تعامل کارشناسان تربیت بدنی و گردشگری استان با توجه به تجربیات کارشناسان تربیت بدنی در رابطه با رویدادها و مشاغل مرتبط با ورزش و دیدگاه های کارشناسان گردشگری در مورد توانمندی ها و پتانسیل گردشگری استان کرمان، این دو گروه می توانند به نتایج چشمگیری در ایجاد فرصت های شغلی گردشگری ورزشی استان کرمان برسند.

فصل ١

طرح تحقیق

۱-۱ مقدمه

یکی از مسائل کنونی کشورهای در حال توسعه مشکل بیکاری است. بیکاری پیامدهای بی شماری را به دنبال دارد و از مشکلات تهدید کننده جامعه می باشد، لذا دولت ها و جوامع همواره به دنبال راه حلی برای این معزل می باشند. امروزه یکی از روش های شناخته شده و موثر در ایجاد اشتغال سرمایه گذاری در صنعت گردشگری است. توسعه گردشگری به عنوان یک راه حل آزموده شده در بسیاری از کشورهای جهان در ایجاد فرصت های شغلی جدید نقش عمده ای را ایفا نموده است (لفظی ۱۳۸۲). صنعت توریسم (گردشگری) جزو مهمترین صنایع جهان می باشد که علاوه بر دارا بودن جنبه های فرهنگی، از جنبه های درآمد زایی و اشتغال زایی نیز از ارزش فراوانی برخوردار است (امیریان، ۱۳۸۴).

ورزش یکی از برانگیزاننده ترین فعالیتهای متدالوی در گردشگری ورزشی مفهوم پیشرفته ای است که بر جذابیت های واقعی و تجربه های موجود برای گردشگران تاکید می ورزد (هنرور ۱۳۸۳). از توسعه گردشگری ورزشی به مفهوم فرآیند استفاده از فرصت های اقتصادی موجود در آن می توان بهره برداری کرد. ورزش و زمینه های مربوط به آن در بخش صنعت گردشگری ورزشی اعم از تولیدی، خدماتی و سایر جنبه های مربوط، فرصت هایی را در درون خود دارد که مدیران خلاق و توانمند و اثر بخش می توانند با تدبیر و نوآوری آنها را یافته و به فرصتی جهت ایجاد اشتغال تبدیل نمایند (فروغی پور، ۱۳۸۴).

توسعه گردشگری ورزشی و مدیریت و برنامه ریزی در این زمینه می تواند منجر به ایجاد شغل ها و فرصت های جدید شغلی در ورزش و گردشگری شده و به نوبه خود باعث توسعه ساختارهای مختلف ورزشی و توسعه اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی در این زمینه شود (زراعتنی ۱۳۸۴).

تصور بر این است که در صورت تعامل کارشناسان تربیت بدنی و گردشگری استان با توجه به تجربیات کارشناسان تربیت بدنی در رابطه با رویدادها و مشاغل مرتبط با ورزش و دیدگاه های کارشناسان گردشگری در مورد توانمندی ها و پتانسیل گردشگری استان کرمان، این دو گروه می توانند به نتایج چشمگیری در ایجاد فرصت های شغلی گردشگری ورزشی استان کرمان برسند.

کشور ایران از جمله کشورهای در حال توسعه و دارای جمعیت بالای جوان است و به دلیل حضور جوانان جویای کار نیاز به اشتغال زایی دارد. مهمترین اصل در رفع بحران بیکاری و ایجاد فرصت های شغلی سرمایه گذاری است اما بدون شک این سرمایه گذاری باید در جایی صورت گیرد که بازدهی و بازگشت سرمایه آن سریع باشد. تجربه بسیاری از کشورهای جهان نشان می دهد که گردشگری به عنوان صنعتی ارز آور و اشتغال زا راه حل مناسبی جهت مبارزه با معضل بیکاری است (اسماعیلیان، ۱۳۸۰). امروزه صنعت گردشگری به صنعت عظیمی تبدیل شده که با در نظر گرفتن بخش های جانبی اش می تواند در ردیف بزرگترین و اشتغال زاترین صنایع جهان قرار گیرد و حتی در برخی کشورها نخستین صنعت محسوب می شود. گردشگری صنعتی کارطلب و اشتغال راست که افراد زیادی را با مهارت های و تخصص های گوناگون جذب می کند (امیریان، ۱۳۸۴). با اندکی تأمل در نمونه های موفق کشورهای پیشرفته در می یابیم که بکار گیری سیستم مدیریت هدف برای رونق بخشی و توسعه صنعت گردشگری امری ضروری و اجتناب ناپذیر است (کاظمی ۱۳۸۲). امروزه توسعه گردشگری ورزشی در کشورها مورد توجه قرار گرفته و مسئولین ورزشی و گردشگری بودجه نسبتاً قابل توجهی را به این امر اختصاص داده اند. به نظر می رسد استفاده بهینه از چنین شرایطی با راهبردهای واقع بینانه و عملگرا ضمن استفاده از پتانسیل های کشور، کمک بزرگی به معزل بیکاری خواهد نمود. ایجاد شغل های جدید، نو آوری در محصولات و خدمات ورزشی و تبدیل کمبودهای موجود در ورزش، به فرصت هایی برای اشتغال و ایجاد بازار کار جدید مسئله ای است که با توسعه گردشگری ورزشی می توان به آن پرداخت، هر چند ورزش یک پدیده شناخته شده است، لیکن جنبه های اقتصادی متعددی بر آن متصور است که بطور کامل شناخته نشده است (الوانی ۱۳۸۳).

کوهن آنجلای^۱ (۱۹۹۴) با مطالعه در زمینه های تبلیغاتی برای ایجاد شغل به این نتیجه رسید که پرداختن تخصصی به امر تبلیغات ورزشی برای گردشگران باعث ایجاد موفقیت بیشتر و باعث کارآفرینی در ورزش می شود.

پولا استریکر (۲۰۰۰) با انجام مطالعه ای به بررسی یک پایگاه اطلاعاتی اینترنتی ورزشی که برای ایجاد آن عده ای صاحب شغل شده بودند پرداخت و به این نتیجه رسید که این کار منجر به ایجاد مرکزی برای تامین اطلاعات مورد نیاز گردشگران ورزشی، مریبان، ورزشکاران، محققان، مدیران باشگاه ها، معلمان و دانش آموزان گردیده است.

^۱ Cohan, Angela

اریک موسکوویتز^۴ (۲۰۰۴) می گوید مهم ترین اصل در رفع بحران بیکاری و ایجاد فرصت های شغلی، سرمایه گذاری است؛ اما بدون شک این سرمایه گذاری باید در جایی صورت گیرد که بازدهی و بازگشت سرمایه آن سریع باشد.

کشور ایران به رغم برخورداری از پتانسیل های غنی فرهنگی، تاریخی و طبیعی که آن را از نظر جاذبه های منحصر به فرد گردشگری جزو ده کشور برتر دنیا قرار می دهد، تاکنون نتوانسته است از این امکانات و پتانسیل ها به نحوی اثر بخش استفاده اشغال زای موثری داشته باشد. استان کرمان هم علی رغم اینکه از وسیعترین استان های ایران است و از جاذبه های گردشگری طبیعی و تاریخی بسیاری برخوردار می باشد و همچنین دارای نقش پر رنگی در ورزش کشور است، تا کنون نقش مهمی در توسعه صنعت گردشگری ورزشی ایفا ننموده است و تصور بر آن است که با تهیه برنامه و مدیریت مناسب این قابلیت را داراست که بتواند علاوه بر توسعه صنعت گردشگری ورزشی در استان فرصت های شغلی فراوانی را بوجود آورد.

تحقيق حاضر در نظر دارد در پرتو کسب نظرات کارشناسان تربیت بدنی و گردشگری به مطالعه، در خصوص نقش توسعه گردشگری ورزشی در ایجاد کسب وکار های ورزشی در کرمان پرداخته و مسئله تحقیق را با پاسخ به سوال زیر روشن نماید:

از دیدگاه کارشناسان تربیت بدنی و گردشگری، آیا توسعه گردشگری ورزشی برای ایجاد کسب و کار های جدید در کرمان نقشی دارد؟

۳-۱ اهمیت و ضرورت تحقیق

دانشمندان علوم اقتصادی عقیده دارند که صنعت گردشگری یکی از سریعترین راههای بازگشت سرمایه است و به دلیل آن که درآمد آن ارزی است، دارای بالاترین ضریب انباشت سرمایه می باشد. سهم این صنعت در ایجاد اشتغال، غیر قابل اغماض است. طبق آمار رسمی تا کنون در جهان بیش از ۲۰۰ میلیون شغل از طریق گسترش صنعت گردشگری ایجاد شده است. اهمیت این مطلب به حدی است که سازمان بین المللی کار برای حل مشکل بیکاری در قرن ۲۱ به تمام کشورها توصیه نموده تا صنعت گردشگری را در کشور خود توسعه دهند (کاظمی، ۱۳۸۵).

امروزه ورزش یکی از صنایع بزرگ و مهم در دنیاست و افراد بسیاری در سراسر دنیا در آن اشتغال دارند همچنین ورزش یکی از متداول ترین ایجاد کننده های انگیزه برای گردشگران است و گردشگری ورزشی صنعتی است که از ترکیب دو صنعت جهانگردی و صنعت ورزش پدید آمده است. (هنرور

^۴ Mskowitz, Eric

(۱۳۸۳) این صنعت بعنوان گسترده ترین صنعت خدماتی جهان حائز حایگاه ویژه ای است و %۱۲ تولید ناخالص جهان را به خود اختصاص می دهد (پارسائیان، اعرابی ۱۳۸۳).

با توجه به فراگیر بودن، جاذب بودن و سالم بودن گردشگری ورزشی، این صنعت می تواند جز ارکان توسعه پایدار و برنامه های بازاریابی هر کشوری قرار گیرد. گردشگری در اقتصاد جوامع میزان نقش مهمی را ایفاء می کند. به علت های گوناگونی گردشگرها جذب یک مکان می شوند. این عوامل می تواند یک رخداد ورزشی باشد یا موزه ها و جاذبه های طبیعی یا انسان ساز که گردشگرها را به سوی خود می کشد از این دیدگاه، گردشگری ورزشی بعنوان یک بخش صنعتی و با ارزش و پردرآمد مطرح می باشد.

۱-۴ هدف کلی

تعیین نقش توسعه گردشگری ورزشی در ایجاد کسب و کار های جدید از دیدگاه کارشناسان تربیت بدنی و گردشگری استان کرمان.

۱-۵ اهداف اختصاصی

- ۱- شناسایی دیدگاه کارشناسان تربیت بدنی و گردشگری درباره ایجاد کسب و کار های ورزشی در رسته های امور آموزشی، فرهنگی و هنری از طریق توسعه گردشگری ورزشی.
- ۲- شناسایی دیدگاه کارشناسان تربیت بدنی و گردشگری درباره ایجاد کسب و کار های ورزشی در زمینه های امور اداری و مالی از طریق توسعه گردشگری ورزشی.
- ۳- شناسایی دیدگاه کارشناسان تربیت بدنی و گردشگری درباره ایجاد کسب و کار های ورزشی در رسته های امور اجتماعی از طریق توسعه گردشگری ورزشی.
- ۴- شناسایی دیدگاه کارشناسان تربیت بدنی و گردشگری درباره ایجاد کسب و کار های ورزشی در رسته های بهداشتی و درمانی از طریق توسعه گردشگری ورزشی.
- ۵- شناسایی دیدگاه کارشناسان تربیت بدنی و گردشگری درباره ایجاد کسب و کار های ورزشی در رسته های خدماتی از طریق توسعه گردشگری ورزشی.

۶-۱ فرضیه های تحقیق

- ۱ - از دیدگاه متخصصان تربیت بدنی و گردشگری، توسعه گردشگری ورزشی در ایجاد فرصت‌های شغلی در رسته های امور آموزشی، فرهنگی و هنری دارای تاثیر معنی داری می باشد.
- ۲ - از دیدگاه متخصصان تربیت بدنی و گردشگری، توسعه گردشگری ورزشی در ایجاد فرصت‌های شغلی در رسته های امور اداری و مالی دارای تاثیر معنی داری می باشد.
- ۳ - از دیدگاه متخصصان تربیت بدنی و گردشگری، توسعه گردشگری ورزشی در ایجاد فرصت‌های شغلی در رسته های امور اجتماعی دارای تاثیر معنی داری می باشد.
- ۴ - از دیدگاه متخصصان تربیت بدنی و گردشگری، توسعه گردشگری ورزشی در ایجاد فرصت‌های شغلی در رسته بهداشتی و درمانی دارای تاثیر معنی داری می باشد.
- ۵ - از دیدگاه متخصصان تربیت بدنی و گردشگری، توسعه گردشگری ورزشی در ایجاد فرصت‌های شغلی در رسته خدماتی دارای تاثیر معنی داری می باشد.

۷-۱ محدودیت های تحقیق

۱-۸-۱ محدودیت های قابل کنترل تحقیق (قلمرو تحقیق):

تحقیق جامعه آماری خود را محدود به کارشناسان مدیریت و برنامه ریزی در تربیت بدنی و کارشناسان گردشگری نمود و از منابع آماری کارشناسان کار آفرینی و اقتصاد استفاده نکرد.

۱-۸-۲ محدودیت های غیر قابل کنترل:

محدودیت های تحقیق حاضر در دو حوزه گردشگری ورزشی و تاثیر آن در اشتغال زایی مطرح می شود که عبارتند از:

حوزه گردشگری ورزشی:

- کمبود اطلاعات جامع و منابع کامل درباره آمار گردشگران رویدادهای ورزشی ایران
- کمبود منابع منسجم و به روز در ارتباط با روند اجرا و توسعه گردشگری ورزشی در ایران

تاثیر گردشگری ورزشی در اشتغال زایی:

در این حوزه محقق با دو دسته متفاوت از منابع برخورد کرد که یک دسته تنها به بعد اقتصادی گردشگری و محاسبات ریاضی و تاثیرات ایده آییستی آن پرداخته بودند و دسته دیگر تنها با مطالعات مروری به پتانسیل های گردشگری ایران پرداخته اند.

۸-۱ تعریف واژه های کلیدی و اصطلاحات تحقیق:

ورزش

«هرگونه فعالیت، تجربه، فعالیتهای شرکت های تجاری در جهت ایجاد تناسب اندام، تفریح، فعالیتهای قهرمانی یا اوقات فراغت» (پیترز و همکاران^۳ ۲۰۰۱)

تماشاگر

کسانی هستند که برای تفریح، سرگرمی، هیجان، رضایت خاطر، شادمانی و پرکردن اوقات فراغت به تماشای مسابقات می روند که با توجه به خصوصیات رفتاری مقاومتشان در موقعیت ها و محیط های مختلف پاسخ ها و عکس العمل های متقاوی در جریان مسابقه از خود نشان می دهند. (کیم، ۲۰۰۹)

رویداد ورزشی

رویدادی که بنا به تعریف دریک کشور اتفاق افتاده است که این کشور برای رسیدن به شرایط مطلوب برای میزبانی حتی به رقابت برخاسته و دولت ها به کمک بخش خصوصی و حمایت های مردمی دست به تجارت زده و در این راستا مردم نه تنها به ورزش از جنبه سلامتی روی آورده اند، بلکه به سرمایه گذاری در این زمینه نیز می پردازند.

یک تجربه اساساً ذهنی است که تماشاگران و ورزشکاران خود بخشی از محصول باشند (کورت^۴، ۲۰۰۷)

گردشگری

به عمل فردی که به مسافرت رفته و در آن مکان که خارج از محیط زندگی وی است برای مدتی کمتر از یکسال جهت تفریح، تجارت و دیگر اهداف اقامت نماید، گفته می شود (سازمان بین المللی گردشگری^۵ ۲۰۰۲)

گردشگر

کسی است که برای مدتی، دست کم یک شب و نه بیش از یکسال به کشوری غیر از وطن یا محل سکونت معمولی خود مسافرت می کند و هدف او کار کردن و پول درآوردن در آن کشور نیست. این تعریف شامل کسانی می شود که برای تفریح، گردش و گذراندن تعطیلات، دیدار از دوستان و بستگان، کارهای تجاری و حرفة ای، درمان، زیارت و برای تامین هدف های دیگر به مسافرت می روند (پارسائیان، اعرابی ۱۳۸۲).

گردشگری ورزشی

^۳ Pitts

^۴ Court

^۵ WTO

مسافت بر مبنای اوقات فراغت که افراد به منظور بازی یا تماشای فعالیت های جسمانی و یا دیدن جاذبه های مربوط به این فعالیت ها موقتاً از محل زندگی شان خارج می شوند (گیبسون^۱ ۱۹۹۸) گردشگری ورزشی رویداد

در حالی که کارهای پایه ای در گردشگری ورزشی فعال اساساً اروپایی است اما تحقیق در مورد گردشگری ورزشی رویداد در ایالات متحده به خوبی توسعه یافته است. دورنمای گردشگری ورزشی رویداد بسیار گسترده است واز رویدادهای شاخص نظریر بازی های المپیک گرفته تا مسابقات بسکتبال جوانان دانشگاهی را شامل می شود. وقتی گردشگری ورزشی رویداد، تماشاجان خارج از شهر را جذب می کند ما گردشگران ورزشی رویداد را مشاهده می کنیم. بازیهای المپیک به خاطر اهمیت زیادشان در تقویم ورزشی به طور وسیع مورد مطالعه قرار گرفته اند. مطالعات جدید گردشگران ورزشی رویداد که در بازیهای المپیک حضور داشته اند نشان می دهد که هیچ چیزی بر تجربه آنجا بودن غلبه نمی کند. انگیزش پیچیدگی هایی برای برنامه ریزان بازاریابان و کارشناسان دارد. اگر چه الگوهای اندازه گیری هزینه ها موضوع مشکلی است اما اکثر تحقیقات در مورد گردشگران ورزشی رویداد بر تاثیرات اقتصادی آنها بر جوامع میزبان تمرکز کرده اند (اویسل و نئو^۲، ۲۰۰۳).

گردشگری ورزشی فعال

در ایالات متحده، در تحقیقات بر روی نقش گردشگران، گیبسون و یانانکیس^۳ (۲۰۰۰) کلمه عاشق ورزش یا کسی که امروز به عنوان گردشگر ورزشی فعال شناخته می شود را به عنوان فردی تعریف کردند که مایل است فعال باقی بماند. و به هنگام تعطیلات در ورزش مورد علاقه اش شرکت کند گردشگری ورزشی فعال شامل افرادی است که برای گلف، اسکی، تنیس و همچنین سایر ورزشها همانند ماهیگیری، کوهنوردی، دوچرخه سواری کوهستان و غواصی مسافت می کند (گرجی، ۱۳۷۸).

گردشگری ورزشی خاطرات

گردشگری ورزشی خاطرات، سومین بعد اصلی در گردشگری ورزشی است، مسافت به موزه و تالار مشاهیر ملی بیسبال در کوپستون نیویورک یا دهکده گلف در فلوریدا، موزه و تالار تاریخچه افتخارات باشگاه فوتبال منچستر یونایتد، مسافت به استadioهای بازیهای المپیک مونترال یا بارسلونا و آتن، بازدید از جاذبه های ورزشی همانند رستورانهای ورزشی، سفرهای آبی و فروشگاههای خرده

^۱ Gibson

^۲ Uysal & Neo

^۳ Gibson & Yiannakis

فروشی ورزشی، همه نمونه هایی از گردشگری ورزشی خاطرات هستند در سه حوزه گردشگری ورزشی کمترین تحقیقات درمورد گردشگری ورزشی خاطرات هستند. در سه حوزه گردشگری ورزشی کمترین تحقیقات درمورد گردشگری ورزشی خاطرات انجام شده است. این موضوع تا حدی به تازگی و جدید بودن ایجاد جاذبه های گردشگری همانند سفرهای آبی ورزشی مربوط می شود.

اشتغال (فعالیت اقتصادی یا کار)

ubar تست از هر نوع عمل فکری یا بدنی که مطابق قوانین کشور عرف جامعه غیر مجاز نبوده و برای کسب درآمد (اعم از نقدی و غیر نقدی) صورت می گیرد و نتیجه آن تولید کالا و یا انجام خدمت می باشد (لفظی ۱۳۸۴).

فصل ۲

مبانی نظری
و
پیشینه تحقیق